

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.083
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії	Ганна Гордуз
	(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1995 року народження, громадянка	України
	(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчила у 2020 році	Національний університет «Одеська юридична академія»
	(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю (спеціальностями)	«Право»
	(за дипломом)
працює слідчий	СВ ВП №1 Одеського районного управління поліції №1 ГУНП в Одеській області, м.Одеса
	(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконала акредитовану освітньо-наукову програму	Право
Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом	Одеського державного
	(повне найменування закладу)
університету внутрішніх справ від «18» червня 2025 року № 323, у складі:	
	вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)
Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Тетяна Волошанівська доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ.
Рецензентів -	Ганна Мудрецька кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ; Дмитро Лісніченко кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ
Офіційних опонентів -	Олександр Торбас, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія» Вікторія Рогальська кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального процесу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ
	(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «04» серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань **08 Право**
(галузь знань)

Ганні Гордуз

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Відновлення втрачених матеріалів
кримінального провадження»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями)

081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в **Одеському державному університеті внутрішніх справ**

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник **Ганна Тетерятник, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ.**

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 Право.

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, 3 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

1. Гордуз Г.В. Окремі питання забезпечення процесуальних строків при відновленні втрачених матеріалів кримінального провадження. *Наше право*. 2024. №1. С. 406 – 413.

2. Гордуз Г.В. Деякі особливості відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану. *Право. UA*. 2024. №3. С. 396 – 404.

3. Гордуз Г.В., Тетерятник Г.К. Окремі напрямки удосконалення збереження матеріалів кримінального провадження. *Наше право*. 2025. №2. С. 326 – 332.

4. Гордуз Г.В., Тетерятник Г.К. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії підготовчого провадження. *Європейські перспективи*. 2025. №2. С. 316 – 323.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Олександр Торбас, доктор юридичних наук, професор.

Виключно позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Г.В. Гордуз, необхідно звернути увагу на окремі положення роботи, які є дискусійними та потребують окремих пояснень авторки під час захисту:

1. На с. 64 дисертаційного дослідження авторка досить слушно зазначає, що «обставини, причини та форми втрати матеріалів кримінального провадження не впливають на можливість початку правовідносин щодо їх відновлення, натомість вони можуть ставати юридичними фактами для початку нових правовідносин». Повністю підтримуючи таку позицію, слід звернути увагу на доцільність дослідження зв'язку між причинами втрати матеріалів та кінцевим рішенням суду. Наприклад, чи буде впливати на рішення суду факт того, що матеріали кримінального провадження були умисно знищені представниками правоохоронних органів та чи має суд в такому випадку застосувати концепцію сприяння захисту (*favor defensionis*) та прийняти рішення на користь сторони захисту, мінімізуючи таким чином шкоду, яка була завдана кримінальному провадженню стороною обвинувачення?

2. На с. 89-90 дисертаційного дослідження пропонується внести зміни до ст. 615¹ та передбачити, що матеріали кримінального провадження підлягають відновленню у випадку подання відповідного клопотання і «іншими учасниками кримінального провадження». Підтримуючи таку пропозицію, слід звернути увагу на ту обставину, що інші учасники (особливо ті, які не мають особистої зацікавленості в результатах кримінального провадження) можуть зловживати таким правом. В даному випадку доцільно передбачити додаткові механізми перевірки судом заявлених клопотань, особливо з урахуванням мети відновлення матеріалів кримінального провадження, яку переслідує відповідний учасник кримінального провадження та на яку автор окремо звертає увагу у своєму дисертаційному дослідженні як на одну з ключових ознак відновлення матеріалів кримінального провадження.

3. На с. 92 дисертантка зазначає, що «з урахуванням правової природи відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, необхідності забезпечення законності, обґрунтованості та мотивованості судових рішень, повноти судового розгляду, необхідним є наділення суду правом ініціативи у вирішенні питання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження». Така пропозиція потребує додаткової аргументації, адже володіючи відповідною ініціативою, суд перестав бути незацікавленим учасником кримінального провадження та фактично перебирає на себе функції захисту або обвинувачення, адже відповідним рішенням він може погіршити чи покращити процесуальне становище відповідних учасників кримінального провадження. Крім того, наявність такої ініціативності суперечить принципу презумпції невинуватості, адже суд самостійно зможе обирати необхідний для прийняття

рішення обсяг доказів, а не досліджувати лише ті матеріали, які були відновленні за ініціативою сторін кримінального провадження, таким чином перестаючи бути неупередженим арбітром і перетворюючись на представника однієї із сторін відповідного кримінально правового спору.

4. На с. 133 дисертаційного дослідження автор робить логічний висновок про необхідність доповнення положень чинного КПК України в частині забезпечення апеляційного оскарження ухвал суду за результатами розгляду заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. В той же час, аналізуючи особливості реалізації даної процедури відповідно до ст. 615¹ КПК України, не досліджується необхідність забезпечення апеляційного оскарження і ухвал слідчого судді. Зважаючи на подібність даних процедур, доцільним було проаналізувати і це питання.

Водночас, наведені зауваження є дискусійними та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

Вікторія Рогальська, кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивно оцінюючи зміст наукового дослідження Гордуз Г.В., слід зауважити, що окремі положення дисертації викликають запитання, що може стати підґрунтям для наукової дискусії під прилюдного час захисту дисертаційної роботи. Такими є наступні положення:

1. Окремі наукові положення, що винесені на захист потребують конкретизації. Так, наприклад, на думку опонента, потребує уточнення наступне положення, що розміщено в рубриці «уперше»: «сформульовано концепцію уніфікованого процесуального механізму відновлення втрачених матеріалів незалежно від режиму кримінального провадження (ординарного чи в умовах надзвичайних правових режимів), надані пропозиції щодо виокремлення уніфікованого інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в окремий розділ КПК України». Необхідність аргументувати основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше є обов'язковим, відповідно до вимог до оформлення дисертацій, затверджених Наказом Міністерства освіти та науки України № 40 від 12.01.2017 року (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019);

2. Авторка зазначає, що нею розглянуто співвідношення понять «кримінальне провадження», «кримінальна справа», «матеріали досудового розслідування» та «матеріали кримінального провадження» та констатує, що ««кримінальне провадження» можна розглядати у широкому розумінні як діяльність сторін кримінального провадження, суду, інших учасників, направлену на виконання завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України. У вузькому значенні (для якого матеріали кримінального провадження по суті з ним ототожнюються) як систему процесуальних документів, речових

доказів, інших матеріалів, які мають значення для кримінального провадження, що зібрані та оформлені у визначеному кримінальним процесуальним законодавством порядку та у яких відображені хід та результати кримінальної процесуальної діяльності, факти та обставини, що мають значення для кримінального провадження», проте, на думку опонента залишилося не визначеним співвідношення інших понять, зокрема - «кримінальна справа» та «матеріали досудового розслідування»;

3. У висновках до дисертації, авторкою цілком вірно зроблено висновок, що «..., на сьогоднішній день оцифрування матеріалів кримінального провадження є основною умовою для забезпечення їх збереження та можливості подальшого відновлення, однак ця процедура залишається частково врегульованою та фактично реалізується лише в окремих органах, як НАБУ чи САП. Відтак потребує подальшої розробки та впровадження система електронного кримінального провадження «іКейс». Перспективною є розробка єдиної електронної системи обліку речових доказів, інтегрованої з ЄРДР, ЄСІТС та іншими державними базами, яка забезпечить не лише збереження доказів, а й дасть змогу частково або повністю відновити інформацію щодо них у випадку втрати. Пропонується запровадження «ланцюга зберігання доказів» (Chain of Custody) як обов'язкової умови фіксації руху, передачі та доступу до речових і цифрових доказів, з відповідною електронною реєстрацією, унікальними ідентифікаторами та криптографічними захистами». На думку опонента, авторці було б бажано в своїй дисертації розглянути доцільність та необхідність для забезпечення збереження матеріалів кримінального провадження та можливості подальшого їх відновлення, запровадження електронної системи управління розслідуваннями «СМЕРЕКА», що наразі розробляється в межах проекту DT4UA для Офісу Генерального прокурора. Запровадження вищезазначеної системи визнано Офісом Генерального прокурора одним із пріоритетів під час розслідування міжнародних злочинів та має на меті покращити координацію й підвищити ефективність діяльності як окремих працівників, так і сформованих за напрямами роботи команд, вдосконалити аналіз кримінальних проваджень, а також поліпшити процесуальне керівництво під час досудового розслідування, стандартизувати процесуальні документи та інтегруватися в інформаційне середовище Офісу Генерального прокурора, поступово мінімізуючи обіг паперових документів у кримінальному процесі. Відповідно до Технічних вимог, «СМЕРЕКА» покликана виконувати функції електронної системи управління кримінальними провадженнями (тобто системи електронного документообігу, яка буде дозволяти обробляти кримінальні провадження в електронному вигляді). Для виконання цього заходу в Офісі Генерального прокурора створено робочу групу з питань цифрової трансформації процесів організації роботи органів прокуратури та досудового розслідування, склад якої затверджено наказом Генерального прокурора від 12.12.2022 № 279;

4. Серед емпіричної бази дисертаційного дослідження не вбачається вивчення результатів опитування практичних працівників, а саме представників суддівського корпусу та сторони обвинувачення й захисту щодо проблем правозастосування, які виникають під час відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, а також можливих шляхів їх вирішення, що повною мірою не дає змогу оцінити ступінь обґрунтованості висновків та пропозицій дисертанта, зокрема стосовно сформульованих змін та доповнень до КПК України;

Зазначені зауваження мають дискусійний характер та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи Гордуз Г.В.

Ганна Мудрецька, кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивна оцінка дисертаційного дослідження Гордуз Г. В. у цілому та її окремих положень зокрема не виключає можливості та необхідності висловити певні застереження і зауваження щодо позицій, які потребують критичної оцінки, є спірними або потребують додаткової аргументації та дають можливість вступити у дискусію з автором:

1. У підрозділі 1.3. «Правова природа відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження», досліджуючи причини втрати матеріалів кримінального провадження, авторка зазначає, що обставини, причини та форми втрати матеріалів кримінального провадження не впливають на можливість початку правовідносин щодо їх відновлення. При цьому авторкою наводиться лише класифікація форм втрати матеріалів кримінального провадження. Проте з процесуальних позицій доцільним би було надання характеристики поняття і видів «обставин» та «причин» втрати матеріалів кримінального провадження.

2. У підрозділі 2.3 дисертаційного дослідження «Процесуальний порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в ординарному правовому режимі» авторка зазначає, що автоматичне застосування загальної процедури судового розгляду клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження є сумнівним із точки зору законодавчої техніки. Більше того, така відсутність прямої вказівки залишає невизначеною як форму процесуального розгляду, так і коло учасників. Однак, ні у тексті роботи, ні у запропонованих змінах до КПК України, що містяться у Додатку Б, не запропоновано закритий або відкритий порядок розгляду клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Це суттєво підсилило би роботу в цілому. Під час прилюдного захисту бажано деталізувати, який саме порядок розгляду клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

3. Слід погодитися з авторкою, що ефективне збереження та відновлення матеріалів можливе лише за умов належної цифрової інфраструктури, нормативної визначеності та розподілу відповідальності між суб'єктами

кримінального провадження, з акцентом на забезпечення інформаційної безпеки та непорушності доказової бази. Проте, з тексту дисертації не зрозуміло, що саме авторка розуміє під терміном «належна цифрова інфраструктура» і яким вимогам має відповідати «інформаційна безпека» та «непорушність доказової бази». Під час прилюдного захисту дисертації цікаво почути думку здобувача із зазначеного питання.

Висловлені зауваження стосуються переважно спірних, дискусійних проблем. Вони не впливають на загальну позитивну оцінку роботи Гордуз Ганни Володимирівни.

Дмитро Лісніченко, кандидат юридичних наук, доцент.

Віддаючи належне кропіткій та високоякісній роботі дисертантки, високо оцінюючи рівень дослідження, його актуальність та новітність підходів до дослідження обраної проблематики, варто звернути увагу на окремі недоліки, а також положення та висновки, які мають дискусійний характер чи вимагають додаткового обґрунтування під час захисту.

1. У процесі ознайомлення з дисертаційним дослідженням привертає увагу відсутність використання емпіричного анкетування як методу збору первинної інформації. Незважаючи на глибокий теоретичний аналіз і належне обґрунтування окремих положень, на переконання рецензента, залучення результатів анкетного опитування фахівців, безпосередньо пов'язаних із предметом дослідження, надало б додаткову емпіричну верифікацію висновків і підвищило б загальну доказову вартість одержаних результатів.

2. Під час аналізу дисертаційної роботи було виявлено певні невідповідності у кількості та співвідношенні ключових структурних елементів. Зокрема, дисертантка визначила 9 завдань. В той же час обсяг заявленої наукової новизни складається з 14 пунктів. Традиційно кожне завдання має бути спрямоване на досягнення конкретного наукового результату, що, у свою чергу, відображається у відповідному пункті новизни. В той же час кількість висновків до дисертації, у кількості 10 пунктів, також не повністю відповідає заявленим завданням та пунктам новизни. Зазначені розбіжності можуть ускладнювати сприйняття логіки дослідження.

3. Розділ 3 непропорційний 1 та 2 розділам. Це стосується і наповнення, мається на увазі об'єм зазначеного матеріалу, і структури, мається на увазі відсутність підрозділів у даному розділі. Такий підхід авторки дещо порушує архітектоніку роботи.

Разом з тим, наведені зауваження та пропозиції у жодному разі не впливають на загальне позитивне враження від роботи, здебільшого носять дискусійний характер і мають бути предметом для публічної дискусії та обговорення під час захисту.

Тетяна Волошанівська, доктор юридичних наук, доцент – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За»

5

членів ради,

«Проти»

—

членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада
ДФ 41.884.083 присуджує

Ганні Гордуз

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань

08 Право

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями)

081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Тетяна ВОЛОШАНІВСЬКА

(власне ім'я та прізвище)

